

จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรค COVID-19 ในประเทศไทยและภูมิภาคต่าง ๆ ทั่วโลกในปัจจุบัน ชมรมกลุ่มโรคปลอกประสาทเสื่อมทรหนักรวมถึงสถานการณ์ดังกล่าวและมีความห่วงใยผู้ป่วย จึงได้รวบรวมคำแนะนำสำหรับการปฏิบัติตัวของผู้ป่วยที่ได้รับการวินิจฉัยโรคนิวโรมายอีลิติสออพติกา (Neuromyelitis optica; NMO) และโรคมัลติเพิลสเคอโรสิส (Multiple sclerosis; MS) ฉบับที่ 1 เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติตัว ดังนี้

1. ผู้ป่วยโรคเอ็นเอ็มโอ และ เอ็มเอส ควรได้รับคำแนะนำและการปฏิบัติตัวด้านสุขอนามัยเกี่ยวกับการป้องกันและการปฏิบัติตัวเกี่ยวกับการติดเชื้อ COVID-19 ตามคำแนะนำขององค์การอนามัยโลกและกระทรวงสาธารณสุข โดยถือเป็นผู้ป่วยกลุ่มที่มีความเสี่ยงสูง ดังนั้นท่านจำเป็นต้องปฏิบัติตัวเพื่อป้องกันการติดเชื้ออย่างเคร่งครัด ได้แก่

- การล้างมือบ่อย ๆ ด้วยสบู่และน้ำ หรือ แอลกอฮอล์
- หลีกเลี่ยงการสัมผัสบริเวณดวงตา จมูกและปากยกเว้นมือที่สะอาดแล้ว
- มีสุขอนามัยในการรับประทานอาหาร ใช้ช้อนกลางและหลีกเลี่ยงการใช้ภาชนะสิ่งของร่วมกับผู้อื่น
- การอยู่ให้ห่างจากผู้อื่นอย่างน้อย 1-2 เมตร
- หลีกเลี่ยงการไปในที่มีผู้คนแออัด
- หลีกเลี่ยงการเดินทางโดยรถสาธารณะถ้าไม่จำเป็น
- ถ้าสามารถทำได้ให้อยู่แต่ในบ้าน
- หากอาการคงที่และยังมียาเหลืออยู่อาจใช้การปรึกษาแพทย์หรือสอบถามผ่านทางโทรศัพท์หรือการสื่อสารอื่น ๆ ที่สามารถหลีกเลี่ยงการมาที่สถานพยาบาลโดยไม่จำเป็น ทั้งนี้ขึ้นกับบริบทของสถานพยาบาลที่ผู้ป่วยนั้นรักษาอยู่

2. ผู้ป่วยที่ได้รับยากดภูมิคุ้มกัน (immunosuppressant เช่น prednisolone, azathioprine, mycophenolate, methotrexate, rituximab) หรือยาปรับภูมิคุ้มกัน (immunomodulating drugs เช่น

interferon-beta, teriflunomide, fingolimod, alemtuxumab) แนะนำให้ใช้ยาเดิมต่อไป และหากจะต้องหยุดยา ควรปรึกษาแพทย์ผู้ให้การรักษาก่อนการหยุดยา ไม่ควรหยุดยาเอง

3. ในกรณีที่มีการติดเชื้อ COVID-19 แล้ว ยังไม่มีข้อมูลว่า เชื้อดังกล่าวส่งผลต่อตัวโรค NMO หรือ MS ทางการแพทย์อย่างไร การให้ยาต่อหรือการหยุดยา ควรอยู่ในการพิจารณาของแพทย์ที่ให้การรักษา

4. ในกรณีที่เพิ่งได้รับการวินิจฉัยว่าเป็นโรค NMO หรือ MS และมีข้อบ่งชี้ในการใช้ยารักษาแล้ว ยังแนะนำให้ดำเนินการรักษาต่อ แต่จำเป็นต้องมีการปรึกษาแพทย์ผู้เชี่ยวชาญ ถึงการเลือกชนิดของยาและการตรวจติดตามผลข้างเคียงของตัวยาที่อาจมีปฏิสัมพันธ์กัน

5. ผู้ป่วยโรค เอ็นเอ็มโอ และ เอ็มเอส ในช่วงที่ไม่สบาย มีไข้ อาจทำให้อาการที่เคยเป็นอยู่เลวลง เช่น อาการตามัวมากขึ้นจากรอยโรคในเส้นประสาทตาเดิม หรือ อาการอ่อนแรงแขนขามากขึ้นจากรอยโรคในไขสันหลังเดิม อาการดังกล่าวมักจะดีขึ้นได้เองเมื่ออาการไข้ลดลง (อาการกำเริบเทียม) อาจลองรับประทานยาลดไข้พาราเซตามอลและสังเกตอาการไปก่อน

อย่างไรก็ดีถ้าเป็นอาการที่เกิดขึ้นมาใหม่ที่ไม่เคยเป็นมาก่อน หรืออาการคล้ายลักษณะเดิม แต่ไม่ดีขึ้นถึงแม้ไข้จะลดลงแล้ว อาจเป็นอาการที่เกิดจากการกลับเป็นซ้ำของตัวโรค (True relapse) ควรรีบปรึกษาแพทย์ผู้รักษาทันที

พญ. สสิธร ศิริโท

ประธานชมรมโรคปลอกประสาทเสื่อมแห่งประเทศไทย

23 มีนาคม 2563